

Školní preventivní program

(Prevence rizikového chování u dětí a mládeže)

Školní rok 2024/2025

Základní škola a mateřská škola Damníkovo

Školní preventivní program
(Prevence rizikového chování)

Školní rok 2024 /2025

Základní škola a mateřská škola Damníkovi

Základní údaje o škole

Název organizace: Základní škola a mateřská škola Damníkovi

Sídlo: Damníkovi 25, 561 23 Damníkovi

IČO: 75 017 164

Zřizovatel: Obec Damníkovi

Hlavní účel a předmět činnosti:
-základní škola
- mateřská škola
- školní družina

Vedení školy: Mgr. Dagmar Radošová, ředitelka školy
Mgr. Petr Foldyna, zástupce ředitelky

Školní poradenské pracoviště: Mgr. Petr Foldyna, výchovný poradce
Mgr. Ivana Holohlavská, metodik prevence

Kontakt: telefon: 731 459 516, 465 394 135

email: reditel.zsamsdamnikov@seznam.cz

Datová schránka: 2z7svpq

web: <http://www.zsdamnikov.cz/>

1. Charakteristika školy

Základní škola a mateřská škola Damníkuv je malou vesnickou školou. Součástí školy je i mateřská škola, školní družina a školní jídelna.

Škola se skládá ze dvou vzájemně propojených budov. Součástí školního areálu je školní zahrada a nově vybudované školní hřiště. Tělocvična je vzdálená 3 minuty chůze od školy, využíváme i místní kurty. Žáci jsou vyučováni i v odborných učebnách (nově vybudovaná učebna jazyků a učebna přírodních věd).

Žáci jsou vzděláváni podle vzdělávacího programu „Škola pro život“. Se žáky se specifickými vzdělávacími potřebami je pracováno na základě doporučených opatření PPP v Ústí nad Orlicí, Šumperk, SPC Kamínek v Ústí nad Orlicí popř. dalších organizací.

Naši žáci pocházejí často z rodin s nízkým sociálním postavením, z čehož může vyplývat i zvýšený výskyt rizikového chování. Na začátku každého školního roku jsou žáci seznamováni prostřednictvím svých třídních učitelů se školním řádem. Školní řád je vyvěšen na webových stránkách školy pro potřeby zákonných zástupců a veřejnosti. Součástí školního webu jsou i kontakty na všechny pedagogické pracovníky.

Zákonní zástupci jsou s problematikou řešení rizikového chování na škole informováni na úvodních třídních schůzkách v září.

Školní poradenskou činnost zajišťuje výchovný poradce a školní metodička prevence. V případě potřeby využíváme služeb různých specializovaných pracovišť (PPP Ústí nad Orlicí, SVP Mimóza Ústí nad Orlicí, SPC Kamínek Ústí nad Orlicí, SVP Alfa Svitavy, Rodinné integrační centrum Lanškroun, OSPOD Lanškroun). Školního psychologa se škole prozatím nepodařilo zajistit.

Pedagogové průběžně sledují výukové a výchovné problémy. Dle potřeby je řeší při individuálních rozhovorech se žáky a případně s jejich zákonnými zástupci, na pedagogických radách a na výchovných komisích. Úzce spolupracují také se školním poradenským pracovištěm.

V minulém školním roce jsme řešili převážně nevhodné chování žáků, vulgarity, poškozování školního majetku a záškoláctví. Zákonní zástupci jsou o problematice rizikového chování dětí informováni v elektronické žákovské knížce (Bakaláři), telefonicky, na třídních schůzkách, či na webových stránkách školy. V případě nutnosti jsou zváni zákonní zástupci do školy.

Žáci musí za volnočasovými aktivitami dojíždět do okolních měst a jejich podíl v členství v zájmových organizacích je velmi nízký. Škola proto dle svých personálních a časových možností nabízí žákům využití volného času v zájmových kroužcích. Účastní se také mnoha sportovních turnajů a vyjíždí s žáky na exkurze a za kulturou.

V letošním školním roce nadále hodláme využít nabídku preventivních programů PPP Ústí nad Orlicí a společnosti ACET ČR, z. s. (zastupované Ing. Petrem Kadlecem).

Naším hlavním dlouhodobým cílem je vytváření rodinného prostředí a pozitivního školního klimatu.

2. Analýza současného stavu

Naše škola je menší vesnickou školou, v letošním školním roce navštěvuje 118 žáků (z toho 46 žáků na 1. stupni a 72 žáků na 2. stupni).

Některé děti dojíždějí z okolních vesnic (Třebovice, Anenská Studánka, Luková, Trpík, Rybník), proto musí být výuka i všechny volnočasové aktivity uspořádány s ohledem na hromadnou dopravu. To také znesnadňuje lepší rozvržení výuky, nebo výjezdy za nabízenými aktivitami pro žáky v okolních městech. Proto se snažíme využívat nabídek nejrůznějších programů, besed a divadel, s nimiž přijíždějí pořadatelé přímo do školy.

Naši žáci pocházejí často z rodin s nízkým sociálním postavením, z čehož může vyplývat i zvýšený výskyt rizikového chování. Jedná se však především o drobné přestupky. Patří mezi ně zejména slabý prospěch, neplnění školních povinností, nerespektování autorit, nevhodné vyjadřování, ničení školního majetku, pozdní příchody, nevhodné chování na internetu, záškoláctví a individuální případy šikany mezi spolužáky.

Ve škole funguje monitorovací systém problémového chování. Jednotliví třídní učitelé vedou řešení problémového chování ve svých třídách v centrální evidenci. Provedou jednoduchý zápis do sešitu, který je umístěn ve sborovně na nástěnce. Školní metodik prevence zpracovává evidenci výskytu rizikového chování žáků ve škole, spolupracuje s výchovným poradcem a školním poradenským pracovištěm. Závažnější případy projednává s vedením školy a v případě potřeby s pracovníky OSPOD Lanškroun nebo dalšími institucemi. Tyto případy jsou zpracovány v zápisech z jednání se zákonnými zástupci a stávají se součástí písemné dokumentace žáků.

2.1 Co se podařilo v oblasti prevence rizikového chování v uplynulém školním roce:

- spolupráce s jinými organizacemi a institucemi zabývajícími se péčí o děti (PPP Ústí nad Orlicí, SPC Kamínek Ústí nad Orlicí, SVP Mimóza Ústí nad Orlicí, SVP Alfa Svitavy, Rodinné integrační centrum Lanškroun, OSPOD Lanškroun, Policie ČR)
- realizovat v 1. – 9. třídách programy primární prevence organizovaných PPP Ústí nad Orlicí a společností ACET ČR
- stmelování třídních kolektivů, začlenění nově příchozích žáků do kolektivů, podpora spolupráce mezi dětmi
- udržovat přátelské vztahy ve třídách
- informovat žáky i zákonné zástupce v oblasti rizikového chování (zahajovací třídní schůzky, třídní schůzky-Triády, konzultační hodiny, jednání se zákonnými zástupci)
- žáci 9. ročníku pomáhali svým prvňáčkům projít adaptačním obdobím ve škole
- žáci 9. ročníku také uspořádali tradiční pochod s devátáky, mikulášskou nadílku, Den naruby, rozloučili se se školou tradičním Dětským dnem
- online diagnostika 7. ročníku - SOCIOklima, s.r.o. – mapování míry sociálního začlenění žáků z hledisko jejich přijetí, zapojení a bezpečí ve vrstevnické skupině, jejich analýza zefektivní přístup a zacílení podpůrných opatření

3. Cíle školního preventivního programu

Stanovení cílů bylo vytvořeno na základě závěrů pedagogických rad a provozních porad zaměstnanců naší školy, dále vyhodnocením dotazníků a sebehodnocení žáků.

3.1 Dlouhodobé cíle vzhledem k cílovým skupinám

3.1.1 Žáci

- Vytváření pozitivní klidné atmosféry ve škole i ve třídních skupinách, atmosféry vzájemného respektu, bezpečí a dodržování nastavených pravidel.
- Podpora sociálních dovedností žáků – umění týmové práce, řešení konfliktů, otevřená komunikace, odolávání tlaku vrstevnické skupiny apod.
- Rozvoj sociálních dovedností žáků, pozitivní vnímání sebe sama, rozvoj osobnostních kvalit, vytváření vlastního názoru.
- Formování postojů k sociálně nežádoucímu a rizikovému chování a podpora již zformovaných zdravých postojů.
- Výchova ke zdravému životnímu stylu, vlastnímu zdravému postoji k životu a zdraví.
- Respektovat lidská práva, individuální potřeby a odlišnosti žáků.
- Přijmout osobní zodpovědnost za své chování, odpovědnost k daným právům a povinnostem.

3.1.2 Pedagogický sbor

- Vytvářet pozitivní klima v jednotlivých třídách a v celé škole.
- Vytvářet atmosféru důvěry k TU, dalším pedagogickým pracovníkům.
- Prohlubovat u žáků povědomí o rizikovém chování, předcházet mu.
- Včasně zachytit a řešit rizikové chování ve třídě.
- Vzdělávat pedagogické pracovníky v oblasti prevence rizikového chování

3.1.3 Zákonní zástupci

- třídní učitelé a ostatní pedagogičtí pracovníci se snaží se zákonnými zástupci navázat vzájemnou důvěru a spolupráci
- pokračovat v třídních schůzkách formou Triád (zákonný zástupce+dítě+učitel)
- zapojení zákonných zástupců do aktivit školy (vánoční a velikonoční výstavy, projektové dny atd.)
- nabídnout zákonným zástupcům možnost vzdělávání a didaktické materiály (odborná literatura, letáčky, webináře, besedy apod.)

3.2 Krátkodobé cíle

Žáci

- spoluvytvářet přátelskou atmosféru ve třídě
- využívat volnočasových aktivit poskytovaných školou
- zapojit se do akcí a projektů školy
- být odpovědný za své chování a uvědomit si důsledky svého jednání
- dbát na dodržování nastavených pravidel a školního řádu
- získávat pravdivé a přiměřené informace o rizikovém chování

Pedagogové

- mapovat klima školy, názory pedagogů, žáků, rodičů
- komunikovat se zákonnými zástupci žáků, v případě potřeby a zájmu poskytovat materiály a informace k problematice rizikového chování
- vykonávat důsledně dohled nad žáky ve všech prostorách školy
- cíleně zařazovat témata prevence do výuky (prvouka, výchova ke zdraví, občanská výchova) a do celého výchovně vzdělávacího procesu na naší škole v průběhu celé školní docházky
- vyhledávat a řešit případy nevhodného chování a šikany ve spolupráci se školní metodičkou prevence, výchovným poradcem, vedením školy a zákonnými zástupci
- získávat žáky pro volnočasové aktivity na škole
- podílet se na přípravě a realizaci akcí a projektů
- využívat třídnické chvílky k práci s kolektivem (stmelování, řešení problémů, hry)
- dle potřeby upravit školní řád

4. Aktivity ŠPP v průběhu školního roku 2024/2025

V průběhu školního roku 2024/2025 budou v jednotlivých cílových skupinách realizovány následující specifické a nespecifické aktivity vztahující se k prevenci rizikového chování.

4.1 Žáci

4.1.1 Nespecifické aktivity

Pro velký zájem byla otevřena ranní školní družina pro žáky 1.stupně.

Žáci 1. – 5. ročníku mohou po vyučování navštěvovat školní družinu. Pod dozorem pedagogických pracovníků tak mohou vhodně trávit svůj volný čas.

Pro žáky 1. – 9. ročníku jsou denně k dispozici školní hřiště, malá tělocvična, studovna s počítačovou pracovnou, knihovna, kde žáci mohou relaxovat na koberci. Záleží jen na žácích, jak svůj volný čas v těchto prostorách využijí. K dispozici jim jsou společenské hry, časopisy a knihy. Rádi bychom tento školní rok vybudovali relaxační místnost, kde by mohli žáci aktivně trávit přestávky.

Kromě toho mají žáci možnost navštěvovat **rozmanité zájmové útvary**, ve spolupráci s DDM Česká Třebová a Lanškroun a soukromou hudební školu v prostorách školy.

Každoročně jsou pro žáky připraveny nejrůznější exkurze, výlety, návštěvy kulturních akcí v okolí. Několikrát do roka navštěvujeme se žáky divadla v Pardubicích, Hradci Králové, Olomouci apod. Účastníme se sportovních turnajů, dle nabídky a možností.

Vše budeme zařazovat dle aktuální školní situace a možností.

- **Sportovní aktivity**

Atletický trojboj-pro naše žáky a zvané školy z okolí

Bruslení na zimním stadionu v České Třebové

Plavání v krytém bazénu v České Třebové

Školní florbalový turnaj

Školní futsalový turnaj

Damníkovská laťka

„Mezitřídák“- turnaj v malé kopané

Školní turnaj ve vybíjené

Cyklistický kurz – dle zájmu

Sportovní aktivity vychází z rozpisu postupových soutěží kabinetu TV a ŠSK a soutěží AŠSK ČR, např.: malá kopaná, florbal, atletické soutěže, vybíjená. Na všechny soutěže se snaží učitelé TV získat zájemce a věnují se jejich přípravě i mimo vyučování.

- **Pravidelné soutěže:**

- pěvecké soutěže
- recitační soutěže
- soutěže právního vědomí
- soutěž Microtela (věda a technika)
- soutěž ve finanční matematice

- **Tematické zájezdy a exkurze**

Tematické zájezdy jsou náplní školních exkurzí a výletů, kterých se účastní celé třídní kolektivy. Vedle poznávací náplně mají i výchovný cíl – budování vztahu mezi žáky, odpovědnosti za své jednání, respektování druhého. Cílem je nejen rozšířit poznatky získané ve vyučovacích hodinách, ale například i vzbudit aktivní zájem žáků o některé profesní oblasti.

- **Kulturní aktivity**

- zájezdy do divadel v Praze, Pardubicích, Hradci Králové – 1x do roka se skupina žáků účastní představení v některém z divadel v uvedených městech (dle zájmu dětí)
- společná návštěva kulturních akcí v okolních městech – dle nabídky
- každoročně pozvání hosté do školy - Divadlo jednoho herce, Pernštejní, Filharmonie Pardubice, cestovatelsko-geografický projekt manželů Motani

- **Do výuky jsou zařazovány projektové dny**

Září – Putování s devátáky

Říjen – Světlování - nocování ve škole

Dnes jím jako Mongol

Listopad – Vánoční tvoření

- Vánoční jarmark
- Zpívání u stromu

Prosinec - Vánoční besídky tříd

- Sportovní den

Leden - Aljaška

Únor - Dětský karneval

Březen - Škola naruby

Duben - Zelená, jedem

- Den Země – třídění odpadu, návštěva sběrného dvora, úklid okolí školy

Květen – Zápolím XV

Červen - Dětský den

- Mezitřídák

4.1.2 Specifické aktivity

Realizace preventivních programů

Z důvodu menšího počtu žáků ve třídách byly třídy spojené a program realizuje **ACET ČR.z.s.**

V září proběhne **adaptační program** pro 6.ročník realizovaný PPP Ústí nad Orlicí

1. a 2. ročník

Kamarádem být, kamarády mít.

2. a 3.ročník

Jsme tým.

3. a 4.ročník

Aby učení nebylo mučení.

4. a 5. ročník

Říkat ano, říkat ne!

5. a 6.ročník

Bolest jménem šikana.

6. a 7. ročník

Skrytá nebezpečí internetu.

7. a 8. ročník

Nikotinové sáčky a vapování.

Jak se nenechat podvést?

9.ročník

Holokaust a předsudky.

Hrdinství.

4.2 Třídní učitel, pedagogický sbor

- seznámení pedagogického sboru s aktuálním ŠPP a jejich zapojení do jeho realizace
- pravidelné informování na pedagogických radách o aktualitách z oblasti prevence rizikového chování a o činnosti ŠMP
- vytvořit nabídku mimoškolních volnočasových aktivit v návaznosti na výuku
- práce s třídními kolektivy – třídnické chvílky, mapování klimatu ve třídách
- rozvíjení vztahu učitel – žák – budování vzájemné důvěry mezi učitelem a žákem. Žák ví, že se na učitele může obrátit a bude respektován jeho názor, jeho potřeby. Učitel se zajímá o žáka, podněcuje dialog.
- učitelé informují ŠMP, popř. výchovného poradce o případech výskytu agresivního chování ve třídě, signálů o potížích žáka, náhlém i trvalém neúspěchu v učení, obtížné komunikaci, konfliktu se zákonnými zástupci, porušování pravidel soužití ve škole žákem, krádežích ve třídách apod.
- pravidelné vedení evidence třídních učitelů o řešených projevech rizikového chování žáků
- pravidelné informování zákonných zástupců o jednotlivých žácích
- spolupráce s ostatními odborníky

4.3 Zákonní zástupci

- seznámení se školním řádem a ŠPP (prostřednictvím webových stránek, třídních schůzek, elektronické žákovské knížky)
- informace o kompetencích jednotlivých členů školního poradenského pracoviště
- spolupráce třídní učitel a zákonný zástupce, zákonný zástupce a jednotliví vyučující
- učitelé nabízejí zákonným zástupcům možnost individuální konzultace
- nabídka možnosti vzdělávání, didaktické materiály, odborná literatura
- poradenství v rámci možností školy
- zprostředkování odborné pomoci ve školském poradenském zařízení (PPP Ústí nad Orlicí, SVP Mimóza Ústí nad Orlicí, SVP Alfa Svitavy, SPC Kamínek Ústí nad Orlicí).
- zapojení zákonných zástupců do aktivit školy – projekty, výstav apod.
- usilovat o dobré vztahy mezi školou a rodinou
- beseda či přednáška z oblasti rizikového chování dle možností a aktuální nabídky

4.4 školní metodička prevence

- vypracovat ŠPP, Program proti šikanování, krizové plány školy
- detailně rozpracovat preventivní aktivity s pedagogy
- zvýšit informovanost pedagogů i nepedagogických pracovníků v problematice šikany a kybershikany. Zajistit, aby žáci i pedagogičtí pracovníci byli seznámeni s negativními důsledky šikanování, a to jak pro jeho oběti a pachatele, tak i pro celý třídní (školní) kolektiv (za zvlášť nebezpečnou je třeba považovat tendenci podceňovat počáteční šikanování)
- ve školním řádu jasně stanovit pravidla chování včetně sankcí za jejich porušení
- zapojit do realizace ŠPP více třídní učitele – nutnost jejich vedení dokumentace
- zvýšit informovanost všech ped. i neped. pracovníků školy o skladbě ŠPP
- seznámit všechny pracovníky školy s bezpečnostními a krizovými plány, které jsou součástí ŠPP, a zejména s Programem proti šikanování (informace o novém ŠPP pro školní rok 2024/2025 – pedagogická porada)
- vypracovat komunikační systém na škole pro svou práci, zavedení konzultací pro učitele
- informovat o kompetencích jednotlivých členů školního poradenského pracoviště

- uskutečňovat společné schůzky týkající se výměny zkušeností jednotlivých tř. učitelů s ostatními učiteli – co se daří a naopak apod.
- udržet vedení celkové dokumentace ŠPP

4.4.1 Aktivity školního metodika prevence

V rámci jednotlivých měsíců školního roku bude školní metodik prevence zajišťovat následující konkrétní činnosti:

září:

- seznámení pedagogického sboru s aktuálním ŠPP a jejich zapojení do jeho realizace
- seznámení pedagogického sboru s novými dokumenty
- seznámit všechny pracovníky školy s **bezpečnostními plány**, které jsou součástí ŠPP, zejména s Programem proti šikanování
- vypracovat komunikační systém na škole
- představení činnosti školního metodika prevence žákům
- uzavření výkazu pro školní rok 2023/24 (Systém evidence preventivních aktivit)

říjen – červen

- zajištění specifických aktivit vztahujících se k prevenci rizikového chování v jednotlivých ročnících dle ŠPP
- spolupráce s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje rizikového chování
- řešení aktuálních problémů ve třídách z oblasti prevence rizikového chování
- spolupráce školy s orgány státní správy a samosprávy, které mají v kompetenci problematiku prevence sociálně patologických jevů a s odbornými pracovišti
- kontinuální vzdělávání v oblasti prevence rizikového chování, dle možností účast na online setkáních PPP Ústí nad Orlicí
- získávání a předávání aktualit z oblasti prevence rizikového chování ped. pracovníkům
- vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti ŠMP, navržená a realizovaná opatření
- evaluace Školního preventivního programu za uplynulý školní rok

Aktivity ŠMP zaměřené na zákonné zástupce

září

- seznámení zákonných zástupců se školním řádem a ŠPP
- poskytnutí poradenského systému školy (školní metodik prevence, výchovný poradce)

listopad

- hodnocení prospěchu a chování žáků – čtvrtletní porada – informace rodičům
- konzultační odpoledne, Triády

duben

- hodnocení prospěchu a chování žáků – čtvrtletní porada – informace rodičům
- konzultační odpoledne, Triády

září - červen

- dle možností a zájmu zjistit besedy pro rodiče na vybraná témata rizikového chování
- konzultace s rodiči po předchozí telefonické domluvě
- na říjen je připravena beseda pro rodiče: Vaše dítě a internet

5. Naplnění ŠPP v rámci ŠVP

1. až 3. ročník

Vyučovací předmět	Učivo	Typ prevence	Počet hodin
Člověk a jeho svět	Škola	záškoláctví	1
	Osobní bezpečí	Šikana a projevy agrese	2
	Chování při konfliktu s druhými lidmi	Šikana a projevy agrese	1
	Předcházení konfliktům	Šikana a projevy agrese	1
	Riziková místa a situace	Rizikové chování v dopravě zneužívání	1
	Rodina	Týrání, zneužívání	2
	Péče o zdraví	Závislostní chování	2
	Zdravá výživa	Poruchy příjmu potravy	1
	Sport a pobyt venku	Rizikové sporty	1
	Doprava	Rizikové chování v dopravě	2
	Rizikové chování	Závislostní chování	1
Tělesná výchova	Pravidla bezpečnosti	Rizikové sporty	2

4. a 5. ročník

Vyučovací předmět	Učivo	Typ prevence	Počet hodin
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho zdraví	Duševní onemocnění a psychické problémy, sexuální rizikové chování	2
	Zdravý životní styl	Poruchy příjmu potravy	1
	Správná výživa	Poruchy příjmu potravy	1
	Postup v případě ohrožení	Týrání, zneužívání	1
	Osobní bezpečí	Šikana a projevy agrese	1
	šikana	Šikana a projevy agrese	1
	Brutalita a jiné formy násilí	Kriminální chování	1
	Návykové látky	Závislostní chování	1
	Závislost	Závislostní chování	1
	Nebezpečí komunikace prostřednictvím el. komunikace	kyberšikana	2
Tělesná výchova	Pravidla bezpečnosti	Rizikové sporty	1
informatika	Formulace požadavku při vyhledávání na internetu	Sexuální rizikové chování	2

6. a 7. ročník

Vyučovací předmět	Učivo	Typ prevence	Počet hodin
Výchova ke zdraví	osobní bezpečí	Šikana a projevy agrese	3
	agresivita, šikana	Šikana a projevy agrese	3
	zneužívání návykových látek	Závislostní chování	6
	bezpečné chování a komunikace	kyberšikana	1
	nebezpečné komunikace prostřednictvím elektronických médií	Sexuální rizikové chování	1
	skupina vrstevníků a násilí	Kriminální chování	1
	BESIP- rizika silniční a želez. dopravy	Rizikové chování v dopravě	1
	intimní hygiena	Sexuální rizikové chování	1
	zásady zdravého stravování	Poruchy příjmu potravy	1
	složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie	Duševní onemocnění a psychické problémy	1
	programy podpory zdraví	Duševní onemocnění a psychické problémy,	1
	Kamarádství, přátelství, láska	Sexuální rizikové chování	1
	působení sekt	Působení sekt a extremistických náboženských směrů	1
	poruchy příjmu potravy	Poruchy příjmu potravy	1
	civilizační choroby	Závislostní chování	1
	stres a jeho vztah ke zdraví	Duševní onemocnění a psychické problémy	1
puberta a dospívání- sexuální odlišnosti	Sexuální rizikové chování	2	
Tělesná výchova	hygiena a bezpečnost při pohyb. činnostech	Rizikové sporty	1
Výchova k občanství	život ve škole práva a povinnosti žáků	záškoláctví	2
	přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi	Rasismus, xenofobie	1
	ochrana práv - všeobecná deklarace lidských práv	Rasismus, xenofobie	1
	listina základních práv a svobod	Prevence kriminálního chování	1
	diskriminace	Rasismus, xenofobie	1
	rozmanitost kult.projevů	Prevence působení sekt a extremistických náboženských směrů	1
informatika	Zabezpečení účtu	Prevence kriminálního chování	1

8. a 9. ročník

Vyučovací předmět	Učivo	Typ prevence	Počet hodin
Výchova ke zdraví	Sexualita jako formování lidské osobnosti	Rizikové sexuální chování	2
	násilné chování a trestná činnost, agresivita	Kriminální chování	2
	vandalismus, násilí při sportovních utkáních apod.	Kriminální chování	1
	kriminalita mládeže, zbraně	Kriminální chování	1
	skryté formy a stupně indiv. násilí a zneužívání, sexuální kriminalita	Sexuální zneužívání	2
	sociální sítě	Kyberšikana, sexuální zneužívání	1
	kuplířství, prostituce, pornografie	Rizikové sexuální chování	1
	týrání a sexuální zneužívání dětí	sexuální zneužívání	2
	brutalita a jiné formy násilí	šikana a projevy agrese	1
	Psychická onemocnění - sebepoškození, sebevražedné jednání	duševní onemocnění a psychické problémy	2
	rizikové a násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání	Působení sekt a extremistických náb.směrů	2
Tělesná výchova	hygiena a bezpečnost při pohyb. činnostech	Rizikové sporty	1
Výchova k občanství	stereotypy v posuzování lidí	Rasismus a xenofobie	1
	problémy lidské nesnášenlivosti	Rasismus a xenofobie	1
	porušování předpisů silničního provozu	Rizikové chování v dopravě	1
	kriminalita - kriminalita dětí	Kriminální chování	2
Informatika	Bezpečnost na internetu, kyberútoky	Kyberšikana Sex. zneužívání	2
Český jazyk	moderní román	Závislostní chování Rasismus, xenofobie Šikana a projevy agrese	4
Dějepis	druhá světová válka, holocaust	Rasismus, xenofobie	1

6. Evaluace ŠPP

Shrnutí školní preventivní program ve školním roce 2023/2024

Ve školním roce 2023/24 jsme využili preventivní programy jak z **PPP a SPC Ústí nad Orlicí**, tak sdružení **ACET ČR, z.s.**

Cílem bylo dosáhnout snížení rizikového chování žáků pomocí primární prevence. Využíváme aktivity a pomůcky jako jsou tištěné materiály, krizový plán, neformální setkání se žáky mimo školu, komunikace s rodiči a zákonnými zástupci, spolupráce a konzultace výchovného poradce i metodika prevence.

Programy, které jsme realizovali, umožní žákům snadněji rozpoznat rizika , najít a pojmenovat řešení situace, s kterou si jedinec neví rady. To by mělo vést ke zlepšení v prevenci sociálně negativních jevů. Spojení s dalšími odborníky a subjekty, které se zabývají prevencí se snažíme eliminovat případná rizika.

Programy, které byly realizovány PPP Ústí nad Orlicí :

Hned v září proběhl adaptační program **Začátek** pro **6. ročník**, kde se formoval nový kolektiv žáků. Do třídy přijde 5 nových žáků z okolních vesnic. Cílem bylo upevnění vazeb ve třídě a stmelení kolektivu.

Dále proběhl v únoru program pro **3. a 4. ročník** s názvem **Stonožka**, zaměřený na nastavení pravidel a hranic, snaha o spolupráci a vzájemnou toleranci.

V březnu a v květnu proběhl také program v **2. a 5. ročníku Stonožka**, opět zaměřený na nastavení pravidel a hranic/ z šetření četnosti negativních jevů právě v těchto třídách se vyskytovalo časté odmlouvání, nerespektování učitele, netolerance vůči ostatním, vyrušování v hodinách. V těchto třídách jsou individualisté, kteří mají problém se podřídít kolektivu a za každou cenu se snaží na sebe upozornit.

Pro **7.ročník** byl připravený program **Ne, návykovým látkám**. V této třídě se vyskytlo vapování.

Pro **8.ročník** **Romeo, Juliepartnerství**.

Vztahy mezi spolužáky, zdravá sexuální výchova.

Pro **9.ročník** **Romeo, Julie a sex / sexuální výchova, zdravé vztahy/**.

Z ACETU ČR, z.s. jsme dále absolvovali tyto programy:

V **1.-3. ročníku** programy **Jsme tým, Jsme parta, Kamarádem být, kamarády mít.**

Programy byly zaměřené na vztahy ve třídě, kamarádství, respektování pravidel, komunikace, prevence šikany, posmívání/ *četnost nežádoucích jevů v těchto třídách žalování, posmívání, neuposlechnutí příkazu třídního učitele, vyrušování / 2.ročník/.*

Ve **4.ročníku** program **Aby učení nebylo mučení**, jak se naučit učit, aby učení bylo zábavné.

V **5.ročníku** **Říkat ano, říkat NE**, umět si vymezit svůj prostor, umět odmítnout.

Pro **6. ročník** byl připravený preventivní program **Bolest jménem šikana**/ byl zaznamenám případ kyberšikany mezi spolužáky/.

Byl připravený preventivní program **3 příběhy o závislosti.**

V **7.ročníku** pak proběhl preventivní program **Skrytá nebezpečí internetu a proběhlo sociometrické měření (online diagnostika třídy – SOCIOklima s.r.o.)**

Od 2. pololetí jsme zaznamenali převážně na 2. stupni na škole zvýšený výskyt internetových her, případ kyberšikany, manipulace s mobilními telefony při vyučování, v jednom případě natáčení na mobilní zařízení při vyučování.

Pro **8.a 9. ročník** byly připraveny programy **O nebezpečí internetové pornografie a Holokaust a předsudky.**

Z šetření výskytu četnosti jsme zaznamenali na 1.stupni nejčastěji tyto negativní jevy:

vyrušování při hodině, neuposlechnutí třídního učitele, vykytuje se vulgární mluva, posmívání, žalování.

Na 2. stupni se převážně vyskytovaly tyto negativní jevy: vyrušování při vyučování, nerespektování autority učitele, nepracuje v hodině, výskyt kyberšikany u jednotlivce, vulgární mluva, vapování 1 krát, používání mobilu při hodině.

Primární prevence na školní rok 2024/2025

Na základě těchto poznatků připravujeme hned na září pro rodiče besedu s odborníkem na téma kyberšikany: **Naše dítě a internet.**

Opatření

Zaznamenali jsme zvýšený výskyt internetové závislosti a z toho další vyplývající nežádoucí negativní jevy.

Zlepšení komunikace mezi metodikem prevence a výchovným poradcem, vytvoření komunikačního systému formou pravidelných setkání jednou – dvakrát měsíčně.

Zapojit dotazníková šetření jak mezi učiteli a žáky, tak i mezi rodiči.

Spolupráce s rodiči, zjištění zájmu o odborná témata, popřípadě besedy s odborníky.
Společně nastavit jasná pravidla a domluvené postupy při řešení výchovných problémových situacích. Pravidla musí být čitelná a viditelná jak pro rodiče, tak pro žáky. Tento rok jsme zavedli Žákovský parlament, kde mají žáci prostřednictvím svých zástupců se vyjádřit k životu ve škole a dalším otázkám. Byla založena schránka důvěry, kde mají žáci možnost anonymně požádat o řešení problému nebo se k němu vyjádřit.

Z programů, které nás v příštím školním roce čekají:

V září se uskuteční adaptační program pro **6.ročník s PPP** Ústí nad Orlicí, kde se formuje nový kolektiv a přichází noví žáci.

Během školního roku jsou naplánované tyto preventivní programy s **ACET ČR:**

V říjnu pro **2.a 3. ročník** program **Jsme tým .**

Listopad pro **4. a 5.ročník** program **Říkat ano, říkat NE!**

Pro **8.ročník** je připravený program **Jak se nenechat podvést?**

V prosinci je pro žáky **6. a 7. ročníku** připravený program **Skrytá nebezpečí internetu.**

Pro **9.ročník** je připravený program **Hrdinství.**

V Lednu pro **1. a 2.ročník** program **Kamarádem být, kamarády mít.**

V únoru pro **3. a 4. ročník** -**Aby učení nebylo mučení.**

V březnu pro **5.a 6. ročník** – **Bolest jménem šikana.**

V dubnu pro **7. a 8. ročník** – **Nikotinové sáčky a vapování.**

V květnu pro **9. ročník** – **Holokaust a předsudky.**

Dále plánujeme v prosinci vánoční příběh pro skupiny cca 20 dětí.

Vzhledem k tomu, že se osvědčilo sociometrické měření v 7. ročníku ve školním roce 2023-2024, naplánovali jsme další spolupráci i na tento rok 2024-2025 pro 6. a 7. ročník.

Projektové dny:

Žáci 9. ročníku uspořádali pro spolužáky Spaní ve škole, pro 1. stupeň tradiční mikulášskou nadílku, v březnu si vyzkoušeli učit své spolužáky v projektu Škola naruby, pro 2. stupeň uspořádali putování kolem Damníkova a okolí a rozloučili se se všemi tradičním Dětským dnem.

Další projektové dny:

Jím jako Ekvádorec
Finanční gramotnost
Vánoční vyrábění
Karneval
Čarodějnice

Projektová matematika

Sportovní aktivity:

Atletický trojboj
Florbalový turnaj
Kurz plavání
Bruslení v Lanškrouně
Dameníkovská laťka
Turnaj v malé kopané
Turnaj ve vybíjené

Dále se žáci zúčastnili několika exkurzí, divadelních představení a proběhly i tradiční školní výlety.

Proběhly také Triády, při kterých se setkávají žáci, rodiče a učitelé, aby společně zhodnotili silné a slabé stránky žáků a domluvili se na dalším rozvoji.

Nadále se nám daří na naší škole udržet příjemné školní klima, dobré vztahy mezi žáky a rodinné prostředí.

Co můžeme zlepšit:

- při řešení výchovných nedostatků žáků postupovat jednotně ve spolupráci s rodiči
- při dohledu o přestávkách se více zaměřit na prostor WC
- věnovat více času pohovorům se žáky, kteří vykazují známky zhoršeného chování, či psychické nepohody
- využít volný pohyb žáků o přestávkách – pokusit se pro žáky znovu otevřít malou tělocvičnu, využít relaxační místnosti, prostory školního hřiště
- starší žáci by mohli opět připravovat aktivity pro mladší spolužáky – soutěže, pohybové aktivity
- chybí dotazníková šetření mezi žáky
- vybrat nové místo pro schránku důvěry a seznámit s jejím chodem všechny žáky i vyučující

V Damníkově 28. srpna 2024

Mgr. Dagmar Radošová (ředitelka školy)

Mgr. Ivana Holohlavská (školní metodik prevence)

Příloha č. 1

4. Přehled legislativy a dokumentů

Školy se při řešení výchovných problémů žáků řídí těmito právními předpisy, popřípadě metodickými pokyny:

4.1 Strategie

Národní strategie prevence rizikového chování u dětí a mládeže na období 2019-2027

Akční plán EU v oblasti drog pro období 2021-25

Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019–2027

Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2022 ...

4.2 Vyhlášky

- Vyhláškou č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění vyhlášky č. 116/2011 Sb.;

- Vyhláškou č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů;

4.3 Metodické pokyny

Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č.j. 21291/2010-28

Metodickým pokynem MŠMT k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance, č.j. 14 423/99-22;

Metodickým pokynem MŠMT k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních, č. j. MSMT-21149/2016

Metodické doporučení k bezpečnosti dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních – Minimální standard bezpečnosti Č.j.: MSMT-1981/2015-1

Metodickým pokynem MŠMT k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví; č. j. 10 194/2002-14;

Metodickým doporučením MŠMT pro práci s Individuálním výchovným programem v rámci řešení rizikového chování žáků, č. j. MSMT-43301/2013;

Pomůcka k nově zakotveným právům a povinnostem pedagogických pracovníků a k povinnému vyloučení žáka nebo studenta k 1. 9. 2017

4.4 Zákony

Zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů;

Zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů;

Zákonem č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů;

Zákon č. 65/2017 Sb. *Zákon o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek*

Zákonem č. 89/2012 Sb., občanským zákoníkem;

Zákonem č. 363/2021 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů;

Zákonem č. 203/2022 Sb., o pomoci v hmotné nouzi;

Zákonem č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů;

Zákonem č. 40/2009 Sb., trestním zákoníkem, ve znění pozdějších předpisů.

Zákonem č. 366/2021 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů;

Zákonem č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů;

Zákonem č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění pozdějších předpisů;

Vyhláškou č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských zařízeních

Příloha č. 2

Název instituce	Kontaktní osoba	místo	kontakt
PPP Ústí nad Orlicí	info@pppuo.cz Datová schránka: w8p8r67 Provozní doba UO Po-7:30-12 12:30-15:30 Ut-7:30-12 12:30-16:30 St-7:30-12 12:30-15:30 Čt-7:30-12 12:30-15:30 Pa-7:30-12 12:30-14:30	Královéhradecká 513 562 01 Ústí nad Orlicí	465 521 296 776 611 695
PPP pracoviště Lanškroun	Psycholog: Mgr. Ludmila Zapletalová	budova ZŠ Dobrovského, č.p. 630, 563 01	777 914 459 dle objednaných klientů info@pppuo.cz
Kurátorka pro děti a mládež	Zdenka Drozdová	Městský úřad Lanškroun	777 454 955 465 385 268 zdenka.drozdova@mulanskroun.cz datová schránka:27tbq25
Sociálně právní ochrana dětí	Pavla Skalická, DiS.	Městský úřad Lanškroun	778 777 353 465 385 242 pavla.skalicka@lanskroun.eu
	Šárka Kubešová, DiS	Městský úřad Lanškroun	465 385 209 sarka.kubesova@lanskroun.eu
• SVP- Středisko výchovné péče Mimóza	Mgr. Milan Jirout	Andrlíkova 972, Ústí nad Orlicí v Lanškrouně - 1 x za 14 v budově MěÚ Lanškroun, nám. J. M. Marků 8 (bývalá pošta)	737 568 228 465 526 969 info@svp-mimoza.cz
• Středisko výchovné péče Svitavska Alfa	Vlasta Pechancová	e-mail: info@svpalfa.cz datová schránka: qias89e	731 712 458
• Psychologické poradenství a psychoterapie - Mgr. Pavel Tůma	Mgr. Pavel Tůma	nám. J. M. Marků 57 Lanškroun-Vnitřní Město 563 01 Lanškroun	737 384 836

psychologická poradna zdravého života	PhDr. Jana Klumparová	Litomyšl JKpsy.poradna@seznam.cz	608 181 543
SPC speciálně pedagogické centrum Kamínek	Mgr. Stáňa Doležalová ředitelka školy	Lázeňská 206 Ústí nad Orlicí, 56201 spc.usti@seznam.cz datovka 22t7di2	733 700 038 733 313 749 465 523 715
Šance pro rodinu	Veronika Kuklová, DiS. vedoucí	Centrum sociálních služeb - Šance pro rodinu Havlíčkova 1129 Žichlínské Předměstí 563 01 Lanškroun Po-Pá: 8:00-17:00	734 281 416
• Rodinné Integrační Centrum z.s	Raná péče pro rodiny s dětmi s PAS, s poruchami komunikace a sociální interakce ve věku 1 – 7 let včetně. Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi s PAS ve věku od 8 do dovršených 18 let.	Bedřicha Smetany 460 563 01 Lanškroun email: iva.pohlova@ric.cz info@ric.cz datovka:ef465rg	Bc. Iva Pohlová, DiS. tel.: 605 200 110
Poradenská linka pro pedagogy	anonymní	Po-Pa 8-18 hod	841 220 220 777 711 439
Linka pro rodinu a školu	Cesta z krize	nonstop	116 000
Linka vzkaz domů		pomoc@linkabezpeci.cz	800 111 113
Rodičovská linka		pomoc@rodicovskalinka.cz	840 111 234 606 021 021
Linka právní pomoci	Na tomto čísle obdržíte každou středu v době od 14:00 do 18:00 hod. zdarma právní radu od zkušených advokátů ohledně problémů z oblasti rodinného práva a péče o dítě.	• NADACE NAŠE DÍTĚ • lpp@nasedite.cz	777 800 002
Bílý kruh bezpečí – poradna pro oběti trestných činů	Poradna BKB Pardubice	• 17. listopadu 237, 530 02 Pardubice (v Domě služeb)	bkb.pardubice@bkb.lince telefonické krizové pomoci Bílého kruhu bezpečí, číslo: 116 006cz

			732 923 462
Ústí nad Orlicí Linka důvěry		napis@linkaduveryuo.cz skype:linka.duvery.uo	465 52 42 52 nonstop
LAXUS o.s. - poradna,	internetová poradna a krizová linka pro lidi závislé (nebo ohrožené závislostí) na drogách nebo řešící cokoli kolem závislosti a drog	Češkova 2701, Pardubice	466 265 729 ambulance.pardubice@laxus. cz
Anabell	Pro akutní problémy související s poruchou příjmu potravy, dotazy i první krok ke zdraví. Každý všední den zdarma k dispozici.	iporadna@anabell.cz. PO-Pá 8:00-16:00	Tel.: 542 214 014 Mobil: 724 824 619

Příloha č. 3

Materiály k prevenci najdeme:

Důležité informace, novinky - nástěnka metodika prevence ve sborovně

Důležité dokumenty:

najdeme na serveru U/ metodik prevence - zde je uložený Školní preventivní program, Krizové plány školy, Program proti šikanování, dále metodiky, hry, knihy online, soubory k použití do výuky.

Odbornou literaturu - ve skříni u výchovného poradce

Důležité www stránky s odborným materiálem, poradenskou činností apod.

Problematika šikany, kyberšikany

<http://www.minimalizacesikany.cz/>

<http://www.e-bezpeci.cz/>

<http://www.sikana.org/>

<http://www.spolecnekbezpeci.cz/>

<http://www.internethelpline.cz>

<http://www.bezpecnejonline.cz>

<http://www.protisikane.cz>

<http://www.mobilstory.cz>

www.sikana.cz

<http://www.saferinternet.cz/>

Problematika návykových látek

<http://www.drogovaporadna.cz/>

<http://www.rekninedrogam.cz/>

www.laxus.cz

www.os-semiramis.cz

www.dds.winet.cz (děti, volný čas, drogy)

www.plbohnice.cz/nespor (závislosti)

www.prestantekourit.cz

Problematika sexuální výchovy

<http://www.cevap.cz/>

<http://www.aids-pomoc.cz/>

<http://www.aids-hiv.cz/>

<http://www.planovanirodiny.cz/>

www.bkb.cz (znásilnění, pohlavní zneužívání, domácí násilí, oběti a svědci trestných činů, přeapadení)

Klima ve škole

<https://www.socioklima.eu/sluzby/online-dagnostika-tridy/>

další stránky

www.adiktologie.cz –důležité dokumenty, učebnice, slovník rizikového chování

<http://www.vychovakezdravi.cz/>

<http://www.primarniprevence.cz/>

<http://www.pppuo.cz/>

www.atlinka.cz (anonymní linka pomoci)

www.detskaprava.czwww.donalinka.cz (pomoc osobám ohroženým domácím násilím)

www.modralinka.cz

www.nasedite.cz

www.koordona.cz (koalice neziskových organizací proti domácímu násilí)

www.podaneruce.cz

www.poradenskecentrum.cz

www.spondea.cz (krizové centrum)

<http://www.anabell.cz/> - poruchy příjmu potravy